

Ramiro

Grand Prix Goudhaantje

De benaming 'stempelhengst' is eigenlijk hopeloos ontoereikend voor Ramiro: ambassadeur van de paardensport zou veel meer van toepassing zijn. Een zeer bijzondere persoonlijkheid die in de sport een ongelooflijke winnaarsmentaliteit had. Zijn kwaliteiten gaf hij door aan zijn nafok. Maar liefst 17 zonen kwamen beschikbaar voor de KWPN-dekdienst en vele internationale springpaarden voeren het bloed van deze Ramzes-zoon.

TEKST: GEMMA JANSEN • BEELD: JACOB MELISSEN

Ramiro werd geboren in 1965 in het Duitse Ostenfelde op stoeterij Vornholz van Baron Von Nagel. In 1968 werd hij aangeboden op de hengstenkeuring in Duitsland en legde als beste van de vijftwintig deelnemers zijn verrichting af. Vervolgens werd hij in Duitsland als een van de eerste hengsten ingezet voor zowel sport als fokkerij. Dat is nu gebruikelijk, maar was in die

tijd nog heel bijzonder. Er was immers nog geen KI en dat betekende dat tussen de concoursen door, in het voorjaar en in de zomer, de hengst op natuurlijke wijze de merrie moest dekken. In het hoogseizoen zelfs meerdere merries per dag. In het geval van Ramiro leed de sport er niet onder. Hij bleek een alleskunner, die met de Duitse springruiter Fritz Ligges in het zadel wist te imponeren in de puissance, maar ook vooraan meedeed bij internationale wedstrijden in de Grand Prix.

Na zijn sportieve carrière in Duitsland deed Ramiro twee jaar op stoeterij Zangersheide in België dienst als dekhengst. Vervolgens werd de hengst gekocht door het latere Paardenproefbedrijf en verhuisde hij naar Brunssum. Daar werd toentertijd al volop geëxperimenteerd met KI. Het sperma van Ramiro was van prima kwaliteit en leende zich uitstekend hiervoor. Deze nieuwe techniek kende destijds evenveel voor- als tegenstanders, maar de laatste groep haalde uiteindelijk bakzeil toen in de tweede helft van de jaren tachtig CEM werd gediagnosticeerd. CEM is de afkorting van Contagious Equine Metritis, een bijzonder besmettelijke baarmoederontsteking. De verspreiding van deze ziekte vond plaats via natuurlijke dekking en hierdoor kwam het dekken middels KI in een stroomversnelling. Tegen die tijd lieten de fokproducten van Ramiro ook al uitgebreid van zich spreken en nam de vraag naar zijn sperma toe. Inherent hieraan steeg het dekgeld. De opbrengst daarvan kwam geheel ten goede aan een flinke

Dochter Ratina Z won twee keer een medaille op twee verschillende Olympische Spelen.

Ramiro was zeer succesvol in de springsport met Frits Ligges.

SUCCESVOLLE NAKOMELINGEN

Grand Prix Springen:

Ratina Z (mv.H.Alme Z) • Ramiro's Girl (mv.Maximus) • Rosella G (mv.Sacramento xx) • Zamiro (mv.Garant) • Amiro (mv.Farn) • Aaron (mv.Pastrocio xx) • Anja (mv.Pantheon xx) • Rinnetou Z (mv.Winnetou) • Akrobaat (mv.African Drum xx) • Big Brother (mv. Apalatin) • Baccara (mv.Rigoletto) • Royal Bravour (mv.Orthos) • Riviera Z (mv.H.Alme Z) • Damiro (mv.H.Alme Z) • Erosie (mv. Lucky Boy xx) • Elpasja (mv.Graf Gotthard Z) • Renomme Z (mv.H.Alme Z) • Erosie (mv.Lucky Boy xx) • Ferina (mv.Eros) • Hester (mv.Apple King xx) • Japeloupe (mv.Cottage Son xx) • Royal Kaliber (mv.Voltaire) • Ramonus (mv.Grannus) • Kevin (mv.Renville) • Lucky-Loke R (mv.Jasper) • Tamina (mv.Hertigen) • Lavendel (mv.Lector) • Lady D (mv.Darco) • Lord Adelheid (mv. Zandigo) • Ragazzo (mv.Capitol I) • Rockstar (mv.Inco Marco) • Minanda (mv Animo) • Ratina (mv.Pilot) • Nirmette (mv. Nimmerdor) • Rascin (mv.Pilot) • Naomi (mv Lector) • Rimini Z (mv.Leuthen I) • Robin Hood (mv.Laerte X) • Rio Corde (mv.Cor de la Bryere) • Loreen (mv.Corrado I) • Arva (mv.Guidam de Revel)

Grand Prix Dressuur:

Rio Negro (mv.Pernod xx) • Figaro (mv.Octaaf) • Ramiro's Bube (mv.Pik Bube I) • Jamiro (mv.Marinier) • Komo (mv.H.Alme Z) • King (mv.Vindicator) • Kashmir (mv.Vindicator)

Piet Raijmakers is een fan van Ramiro-bloed. Hij boekte naast Ratina Z veel succes met onder meer de voor verschillende stamboeken goedgekeurde Rascin.

Walter van der Holst:
“Ramiro werd met alle egards behandeld.”

hoeveelheid onderzoeken, waaronder de opfok van jonge paarden, voeding en stalling, maar ook het grote OC-onderzoek en het ontwikkelen en uitwerken van de lineaire score. Deze uitgebreide research heeft het KWPN op verschillende terreinen een forse voorsprong gegeven op de rest van de wereld, waar we heden ten dage nog van profiteren en dat was zonder Ramiro niet mogelijk geweest.

Enorme hoeveelheden

Van Brunssum verhuisde Ramiro, nog steeds in eigendom van het Paardenproefbedrijf, naar de toenmalige locatie van Holstud in Stroe. Op dit servicestation voor spermawinning, inseminatie en merriebegeleiding zwaaide dr. Walter van der Holst toen de scepter. “Van Ramiro hebben wij hier bijzonder veel plezier gehad. Hij was heel betrouwbaar op stal en in zijn werk. Hij dekte makkelijk op het fantoom en leverde enorme hoeveelheden sperma af van zeer goede kwaliteit, dat makkelijk was in te vriezen. De beginfase van de KI was ook voor ons één groot experiment. Grote hoeveelheden van goede kwaliteit waren van groot belang voor de research en dankzij Ramiro konden wij daarover beschikken. Er is een tijd geweest dat hij driehonderd merries in een jaar bediende met zijn sperma. Vervolgens kwam diepvriessperma

in beeld als nieuwe ontwikkeling en hiernaar was al snel grote vraag uit bijvoorbeeld Duitsland en Amerika. Ramiro werd hier met alle egards behandeld en had het uitstekend naar zijn zin. In zijn eigen paddock kon hij de hele dag rustig en tevreden kijken naar de dames in de andere paddock. In 1982 kwam Ramiro hier en op de leeftijd van 30 jaar is hij, met al zijn rietjes, weer terug verhuisd naar Lelystad om daar zijn oude dag te slijten. Hij is inmiddels bijna twintig jaar dood, maar ik weet dat er heden ten dage nog mensen zijn die hem gebruiken in hun fokprogramma. Het was dan ook zonder meer een bijzonder paard!”

Opeenstapeling van goede genen

Ramiro is een opeenstapeling van kostbare genen, zowel van vaders- als van moederszijde. Zijn merrielyn behoorde tot een van de beste en bekendste Holsteiner-stammen, nummer 776. In 1915 werd Olga (v.Wahnfried) geboren. De pedigree van deze grootramige merrie van Paul Bahlmann is een opeenstapeling van Achill, Ethelbert en Amurath ox-bloed. Een combinatie die destijds in Duitsland voor een opvallende hoeveelheid bijzonder goede fokmerries en sportpaarden zorgde. Alle dochters van Olga hebben goedgekeurde hengsten geleverd. Uit dochter Ilona (v.Favorit) werd Holle (v.Logenschliesser) geboren en zij is op haar beurt de moeder van Valine. Deze laatste behaalde op de premiekeuring niet het beoogde resultaat en teleurgesteld verkocht Paul Bahlmann haar drachtig en wel aan Baron von Nagel. Na de geboorte van haar veulen verhuisde de donkerbruine merrie al vrij snel naar Italië. Haar naam werd veranderd in Coralle en ze was met Lutz Gossing in het zadel succesvol op het allerhoogste niveau. Hoewel na haar sportieve carrière door verschillende mensen diverse pogingen zijn ondernomen om Valine weer drachtig te krijgen, is dit nooit gelukt. Het bleef bij één nakomeling, die echter wel van enorme invloed is geweest en nog is op de hedendaagse sportpaardenfokkerij: Ramiro.

De vader van Valine was de Engels Volbloed, Cottage Son. Hij was al vijftien jaar toen hij in 1959 naar Duitsland kwam om daar bij te dragen aan de omvorming van klassiek gebouwde werkpaarden naar moderne sportpaarden. Hoewel de hengst vanwege een ongeluk zelf niet kon bogen op een sportieve carrière, compenseerden zijn nakomelingen dit ruimschoots.

Tijdens de Olympische Spelen van 1960 was onder meer een aantal ervan bijzonder succesvol in de military. Cottage Son was geen typische, op de voorhand gebouwde Volbloed om te zien, maar een goed geproportioneerd paard met formaat, hardheid en uitstraling. Hij heeft bij zijn nakomelingen duidelijk zijn stempel gedrukt in de mannelijke, maar vooral ook in de vrouwelijke lijn.

Van sportpaard naar vaderpaard

Als je in Duitsland praat met succesvolle, oude fokkers, spreken zij altijd met veel ontzag over Ramzes. Deze zoon van de Engels Volbloed Rittersporn uit de Shagya Arabische merrie, Jordi werd in 1937 geboren bij gravin Maria Plater-Zyberk in het Poolse Wojkiesscow. De bekende Duitse 'oberlandstallmeister', Gustav Rau kocht deze schimmelhengst van haar als driejarige samen met nog een paar andere hengsten. In eerste instantie bleef Ramzes ter dekking in Polen, bij de gravin en vervolgens bij staatsstoeterij Janow Podlaski. Daar werden jaarlijks jachtritten georganiseerd voor gasten, waaraan ook de in Polen gelegeerde, Clemens von Nagel deelnam. Tijdens een van deze jachtritten maakte deze Duitse militair kennis met Ramzes. De Tweede Wereldoorlog was inmiddels in volle gang en in de daaropvol-

Zoon Dageraad verhuisde naar Afrika en er werd een stoeterij naar hem genoemd.

gende jaren belandde via diverse omzwervingen Ramzes in Duitsland. Daar kwam hij in 1947 weer in het vizier van Clemens von Nagel. Deze kocht de hengst van een Poolse luitenant en zette hem in als springpaard, maar dit was niet van lange duur, want een breuk in zijn kootbeen gooide roet in het eten. De breuk genas, maar de sportieve carrière van Ramzes was ten einde. Hij werd vervolgens ingezet voor de Duitse fokkerij van spring- en dressuurpaarden.

De goedgekeurde Damiro B is een van Ramiro's bekendste zonen.

Zoon Royal Bravour won meerdere wereldbekerkwalificaties.

Piet Raijmakers:
“Een grote, ruige hengst, die toch heel lichtvoetig was en geweldig kon springen.”

Veelzijdige nafok

In de jaren '50 stond Ramzes ter dekking op stoeterij Neuendorf. Hier werden zijn nakomelingen Romanus, Ramona en Retina geboren. De eerste sprong zeer succesvol internationaal met Hans Günther Winkler. De tweede, Ramona was lange tijd het paradepaard van Alwin Schockemöhle en wist als zesjarige al als tweede te eindigen in de Derby van Hamburg. Retina zette deze loodzware krachtproef als zevenjarige zelfs op naam. Ramzes heeft ook ter dekking gestaan in Westfalen en uit deze periode stamt een aantal bijzondere dressuurpaarden. Zoon Remus won teamgoud en individueel zilver tijdens de Olympische Spelen in Tokio met Harry Boldt in het zadel. Zoon Mariano droeg met Josef Neckermann zijn steentje bij aan het teamgoud voor Duitsland tijdens OS Mexico. Diens volle broer Radetzky heeft zowel internationale dressuur- als springpaarden in zijn nafok.

Ramzes' zoon Rigoletto heeft in Nederland ter dekking gestaan, evenals Ramano. Tot de latere nakomelingen van Ramzes behoorden ondermeer de onder de naam B.Raimond in 1960 in Duitsland geboren Raimond. Als moeder van deze, eveneens schimmelhengst, staat genoteerd de Holsteinse premiermerrie, Infra (v.Fanatiker). In haar pedigree komen we eveneens en meermalen de namen Achill en Ethelbert tegen. Daarmee toont de bloedopbouw van Raimond enige gelijkenis met die van Valine. In combinatie met Valine leverde Raimond topvererver Ramiro. Als twintigjarige hengst werd na een gedragsonderzoek Raimond eveneens goedgekeurd voor het KWPN. Toen was echter zoon Ramiro zijn vader voor wat betreft bekendheid en populariteit al ver voorbij gestreefd. Grootvader Ramzes mag dan worden gezien als grootleverancier van sportpaarden, Ramiro bleek deze kwaliteit geërfd te hebben.

Winnaarsmentaliteit

Ramiro staat bij Piet Raijmakers uit Asten nog op zijn netvlies gegrift: “In zijn glorie tijd heb ik hem meermalen zien springen in Grote Prijzen met Fritz Ligges op zijn rug. Het was in die tijd al een heel modern en mooi paard, met veel uitstraling. Een grote, ruige hengst, die toch heel lichtvoetig was en geweldig kon springen. Een sterk paard ook, want ga er maar aanstaan, zulke massieve parcoursen springen en dan in het dekseizoen ook nog een aantal merries bedienen was heel zwaar. Het was in die tijd ook nog helemaal niet gebruikelijk dat een actieve dekhengst in de sport werd uitgebracht. Zelf heb ik meerdere Ramiro's gereden, ondermeer Zamira ZB, uit een Doruto-moeder, die ik als vierjarige kocht in Nijnsel. In 1989 deed ik met haar mee aan het EK in Rotterdam en een jaar later startte ik met Zamira op het WK in Stockholm. Ook succesvol was ik met Zamiro, een Ramiro x Heidelberg. Een paard met een ongelooflijke inzet en winnaarsmentaliteit. Dus ja, ik was best gek van dat Ramiro-bloed. In januari '91 ben ik als stalruiter gaan werken voor Zangersheide. Toen ik er kwam, kon ik mijn hart ophalen aan een hele bups Ramiro's. In mijn periode daar had ik meerdere absolute toppaarden tot mijn beschikking. Daaronder Rinnetou Z, die maar liefst zeven Grote Prijzen op rij pakte. Met Riviera Z, Rodante Z en

Raspoetin Z heb ik ook de nodige grote wedstrijden gewonnen. De laatste twee waren Ramiro's uit een Almé Z-moeder. Een hele unieke combinatie, die zichzelf keer op keer bewezen heeft. En natuurlijk Ratina Z, een droompaard, eigenlijk een boek apart. Zij heeft zoveel medailles gewonnen, waaronder twee gouden op de Olympische Spelen. In Barcelona reed ik haar, in Atlanta was ze al van Ludger Beerbaum. Een sterk paard ook, op haar zeventiende nam ze waardig afscheid van de sport door vijfde te worden in de Grote Prijs van Aken. Na vijf jaar bij Zangersheide ben ik altijd zeer bewust blijven uitkijken naar Ramiro's. Ik heb ook gereden met zijn zoon Dageraad, die als hengst naar Zuid-Afrika is verkocht. Zelf hebben we hier nog de voor verschillende stamboeken goedgekeurde Ramiro-zoon Rascin op stal staan. Hij heeft zowel met mij als met mijn zoon Piet verschillende Grote Prijzen gewonnen. Negentien jaar is hij nu, maar nog keihard en hij staat er top voor. Als je hem een zadel oplegt, wordt hij helemaal blij, want hij wil nog altijd werken en het liefst springen. Rascin lijkt op zijn vader, qua uitstraling maar ook qua karakter en manier van springen. Van hem hebben we een stuk of tien nakomelingen op stal staan, allen zeer gezonde en werkwillige paarden. Dat heeft naar mijn idee ook te maken met het Cottage Son-bloed in Ramiro's moeder. Daar kwamen scherpe paarden van en echte werkers. Kijk maar naar Joost voor Nederland, Codex voor België en Lord voor Holstein."

Meer dan een paard

Onder Fritz Ligges boekte Ramiro zijn grootste sportieve successen. Deze bekende ruiter is inmiddels al overleden, maar Ramiro staat nog op het netvlies gegrift bij diens zoon Kai: "Ramiro was een groot paard met veel uitstraling. Imposant, maar tegelijkertijd ook heel betrouwbaar en vriendelijk. Als jongetje kroop ik regelmatig bij hem in de box. Ik volgde de wedstrijden van Ramiro en mijn vader nauwgezet. Ramiro viel op door zijn geweldige galoppade en vermogen en natuurlijk door zijn hals. Een vriend van mijn vader wilde eens een rondje springen met hem, maar riep al snel dat hij de hindernis niet eens kon zien door die hals voor zijn neus. Zijn instelling en karakter waren geweldig. Hij wilde altijd werken en zijn best doen in het parcours en was daarom destijds de favoriet van mijn vader. In het dekken was

GOEDGEKEURDE (KLEIN)ZONEN:

Goedgekeurde zonen:

Almiro (mv.H.Alme Z) • Architect (mv.Gondelier) • Armstrong (mv.Abgar) • Bernstein (mv.H.Alme Z) • Dageraad (mv.Nimmerdor) • Damiro (mv.H.Alme Z) • Dior (mv.Pantheon) • Elmero B (mv.H.Alme Z) • Grafiet (mv.Hurricane) • Horatio (mv.Jasper) • Jacomar (mv.Lucky Boy) • Jethro (mv.Zevenster) • Karlstad (mv.Lucky Boy) • L. Ronald (mv.Heilbutt) • Rascin (mv.Pilot) • Royal Bravour (mv.Orthos) • Zeoliet (mv.Abgar)

Goedgekeurde kleinzonen:

Amadeus (v.Guidam) • Astrello (v.Casantos) • Cidane (v.Heartbreaker) • Contender (v.Calypso II) • Dark President D&R (v.Wynton) • Elcaro (v. Zeoliet) • Eusebio (v.Zeoliet) • Faust Z (v.Furioso II) • Garanco (v.Jasper) • Grand Cru (v.Beaujolais) • Highline (v.Sit This One Out) • Hilton (v.Damiro) • Ids (v.Damiro) • Investment (v.Randel Z) • Kingston (v.Topas) • L Byou P (v.Damiro) • Marlon (v.Zeus) • Matterhorn (v.Ahorn) • Mermus R (v. Burggraaf) • Metall (v.Ferro) • Nourejev (v.Cocktail) • Odermus R (v.Calido I) • Oramé (v.Indoctro) • Pyriet (v.Ferro) • Rhodium (v.Ferro) • Saluut (v. Ronald) • Tenerife VDL (v.Raphael) • Trento B (v.Krack C) • Unitair (v. Voltaire) • Utopie (v.Jacomar)

Ramiro iets lastiger. Als een merrie hem aanstond klaarde hij de klus snel, was dat niet het geval weigerde hij nogal eens de merrie te dekken. Dit natuurlijk tot grote teleurstelling van de merriehouder. Hij was daarin niet makkelijk op andere gedachten te brengen. Op stoeterij Ligges hebben we meerdere veulens van hem gehad. Ook in onze huidige, aanwezige merrielijnen en bij ons gestationeerde hengsten komt zijn naam nog vaak voor. In zijn nafok was en is zijn type, galoppade en het vermogen in het springen nog steeds bijzonder herkenbaar. Hij was niet alleen maar een paard, maar veel meer. Ik blijf me hem herinneren als een grote persoonlijkheid." ●

Kai Ligges:
"Ramiro was niet alleen maar een paard, hij was veel meer."

Raimond werd op latere leeftijd KWPN-goedgekeurd, maar toen in populariteit al voorbij gestreefd door zoon Ramiro.

